U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Ondřeje Mrákoty a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **R. L.,** zastoupený JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem se sídlem Šafaříkova 666, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 936/3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. 10. 2016, č. j. 29 Az 56/2015 – 55,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ing. Jiřímu Špeldovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4114 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 11. 2015, č. j. OAM-684/ZA-ZA02-K01-2015. Tímto rozhodnutím žalovaný shledal žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany nepřípustnou podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, a současně řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil v souladu s § 25 písm. i) téhož zákona.

[2] Stěžovatel poprvé požádal o mezinárodní ochranu v České republice již v roce 2012, přičemž jako důvod uvedl snahu nalézt zaměstnání a pobývat zde se svoji rodinou – bývalou manželkou a nezletilými dcerami, jejichž jménem manželka žádá o mezinárodní ochranu ze zdravotních důvodů. Tato žádost byla žalovaným meritorně projednána a bylo rozhodnuto, že stěžovateli se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu neuděluje. Následnou žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl Městský

soud v Praze rozsudkem ze dne 22. 10. 2013, č. j. 1 Az 19/2013 – 129; kasační stížnost proti citovanému rozsudku byla Nejvyšším správním soudem odmítnuta pro nepřijatelnost usnesením ze dne 13. 3. 2014, č. j. 4 Azs 30/2013 – 35.

[3] Podruhé požádal stěžovatel o mezinárodní ochranu v roce 2014 a jako důvod opět označil zejména rodinné důvody – konkrétně zdravotní stav dcer, o které se zde musí starat. Žalovaný tuto opakovanou žádost vyhodnotil jako nepřípustnou, a proto řízení o ní zastavil (ze stejných důvodů jako v nyní posuzovaném případě). Následnou žalobu zamítl Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 16. 3. 2015, č. j. 29 Az 23/2014 – 71; kasační stížnost proti citovanému rozsudku byla Nejvyšším správním soudem odmítnuta pro nepřijatelnost usnesením ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 Azs 84/2015 – 24.

[4] V nyní posuzovaném případě se jedná již o třetí žádost o udělení mezinárodní ochrany; tuto žádost podal stěžovatel v roce 2015 a za její důvod uvedl snahu i nadále setrvat v České republice, kde se léčí jeho nezletilé dcery a kde chce zůstat i z důvodu nedostatečného socioekonomického zázemí na Ukrajině. Žalovaný i tuto opakovanou žádost vyhodnotil jako nepřípustnou a řízení o ní zastavil, neboť stěžovatel uvádí stejné důvody jako v předešlých žádostech, a sice snahu pracovat v České republice a pobývat zde z důvodu zdravotního stavu svých nezletilých dcer. Na základě aktuálních informací o zemi původu současně žalovaný uvedl, že na Ukrajině nedošlo k takové zásadní změně politické a bezpečnostní situace, která by mohla ve vztahu k osobě stěžovatele založit opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

[5] V napadeném rozsudku krajský soud konstatoval, že žalovaný v daném případě aplikoval § 10a písm. e) a § 25 písm. i) zákona o azylu oprávněně, neboť se jedná o opakovanou žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany, v níž neuvedl žádné skutečnosti, které by mohl žalovaný posoudit jako nové, směřující k nutnému novému meritornímu projednání věci. K bezpečnostní situaci na Ukrajině stručně odkázal na aktuální judikaturu, z níž plyne, že ozbrojený konflikt na Ukrajině, probíhající od počátku ve dvou východních oblastech země, není azylově relevantním důvodem ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu a nepředstavuje ani hrozbu vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Současně připomněl, že žalovaný shromáždil aktuální informace z objektivních zdrojů a nelze mu vyčítat jakékoli pochybení z hlediska zjištění skutečného stavu věci. Pokud jde o zdravotní stav dcer stěžovatele, krajský soud konstatoval, že jejich matka za ně opakovaně žádala o mezinárodní ochranu, nicméně jejich zdravotní stav není natolik vážný a mezinárodní ochrana jim udělena nebyla. V podrobnostech pak odkázal na odůvodnění žalovaného, které považoval za zcela dostatečné, a poukázal přitom na účelovost žádosti stěžovatele podané z důvodu legalizace jeho dalšího pobytu na území České republiky.

[6] V kasační stížnosti se stěžovatel vymezil proti závěru o účelovém podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a namítl, že žádost podal ze zákonných důvodů. Stěžovatel totiž dle svého vyjádření poskytl nová tvrzení ohledně situace na Ukrajině a zdravotního stavu svých nezletilých dětí. Zdravotní stav jeho dcer se neustále vyvíjí a s vyšším věkem vyžaduje větší péči, která jim na Ukrajině nebude poskytnuta; v tomto směru svoji kasační stížnost doplnil o lékařské zprávy. Poukázal rovněž na bezpečnostní situaci, která se mění každým dnem a rozhodně není dobrá – na Ukrajině probíhá občanská válka, do které je zapojeno Rusko. Žalovaný přesto žádnou novou skutečnost, která by odůvodňovala

meritorní projednání žádosti žalobce, neshledal a nesplnil tak svoji povinnost zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti poznamenal, že stěžovatel neustále prodlužuje svůj pobyt na území České republiky díky opakovaným žádostem o udělení mezinárodní ochrany, v nichž uvádí stále stejné důvody. Současně připomněl, že s jeho bývalou manželkou a nezletilými dcerami byla vedena opakovaně samostatná správní řízení a jejich žádostem o mezinárodní ochranu nebylo vyhověno. Ve vztahu k bezpečnostní situaci na Ukrajině žalovaný konstatoval, že se jí stejně jako krajský soud zabýval; stěžovatel před vycestováním pobýval v západní části Ukrajiny, konkrétně ve města Nadvirna, kde žádný ozbrojený konflikt neprobíhá a v posledních letech ani neprobíhal. S ohledem na to žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, je jí napadeno rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté, vzhledem k tomu, že se v dané věci jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[9] Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*". Znaky tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*". Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přípustná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[10] Ve světle takto vymezených kritérií Nejvyšší správní soud konstatuje, že podaná kasační stížnost předestírá k rozhodnutí právní otázku nepřípustnosti opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany a tato nezasluhuje pozornosti z žádného z důvodů ad 1) až 3) kritérií nepřijatelnosti, neboť se nejedná o otázku, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, resp. byla řešena rozdílně či vyžadovala učinit judikaturní odklon. Rovněž tak se dle názoru Nejvyššího správního soudu nejedná o případ zásadního pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele – ad 4 kritérií nepřijatelnosti. Naopak krajský soud posoudil případ stěžovatele zcela v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvodu se odchýlit.

[11] Žalovaný správní orgán v případě opakované žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany shledal naplnění podmínek pro zastavení řízení s tím, že se jedná o žádost nepřípustnou ve smyslu § 10a písm. e) zákona o azylu, dle kterého: „*Žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná, podal-li cizinec opakovaně žádost o udělení mezinárodní ochrany, aniž by uvedl nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany.*“

[12] Aplikací § 10a písm. e) zákona o azylu se zdejší soud v obecné rovině zabýval v rozsudku z 30. 6. 2009, č. j. 4 Azs 23/2009 – 64, v němž zejm. konstatoval: „*Podává-li žadatel o mezinárodní ochranu opakovanou žádost, stanoví zákon o azylu pro věcné posouzení žádosti podmínku tvrzení nových skutečností či zjištění. Je tedy povinností žadatele, aby takovéto nové skutečnosti či zjištění správnímu orgánu v nové žádosti uvedl. V opačném případě je nucen správní orgán na základě citovaného § 10a písm. e) zákona o azylu posoudit žádost jako nepřípustnou.*“

[13] Podrobně se výkladem předmětného ustanovení zdejší soud zabýval v rozsudku z 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65, v němž mj. konstatoval následující. „*Lze tedy uzavřít, že ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu představuje jistý filtr, jehož prostřednictvím je možné propustit do dalšího opakovaného řízení o udělení mezinárodní ochrany již jednou rozhodnutou věc. Jedná se přitom o výjimku, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté, tzv. res iudicata, resp. v daném případě res administrata. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění obou uvedených podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu nové žádosti, jež může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí…*“

[14] V posuzovaném případě stěžovatel žádné nové skutečnosti, které by byly určitou přidanou hodnotou oproti jeho předchozím žádostem o udělení mezinárodní ochrany, neuvedl. Prostým porovnáním důvodů jednotlivých žádostí (blíže viz odst. 2, 3 a 4 odůvodnění tohoto rozsudku) lze uzavřít, že stěžovatel staví své důvody v zásadě na tomtéž – a to především na zdravotním stavu svých dvou nezletilých dcer. V kasační stížnosti k tomu uvádí, že jejich stav se vyvíjí, dcery vyžadují vyšší péči; to ovšem samo o sobě neznamená, že se jedná o „*novou skutečnost nebo zjištění*“ ve smyslu § 10a písm. e) zákona o azylu. Muselo by se jednat o výrazné zhoršení zdravotního stavu ve spojení s dalšími relevantními skutečnosti a zjištěními, jak již Nejvyšší správní soud judikoval v rozsudku ze dne 23. 9. 2009, č. j. 1 Azs 43/2009 – 66, publ. pod č. 1956/2009 Sb. NSS.

[15] Stěžovatel nejen, že netvrdil výrazné zhoršení zdravotního stavu obou nezletilých dcer, ale nic takového neplyne ani ze správního či soudního spisu. Naopak, krajský soud poukázal na to, že jejich zdravotní stav není nikterak závažný, jejich adekvátní léčení na Ukrajině bylo dostatečně prověřeno a žádná z forem mezinárodní ochrany jim nebyla udělena. K tomu dlužno dodat, že naposledy ve věci mezinárodní ochrany obou

nezletilých dcer rozhodoval Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 1. 12. 2016, č. j. 8 Azs 83/2016 – 62, a kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost.

[16] Co se týče stěžovatelem namítané bezpečnostní situaci na Ukrajině, ze spisu je patrné, že tato byla posouzena podle aktuálních zpráv o zemi původu, jež si žalovaný opatřil a posoudil v souladu s judikaturou, podle které platí, že: „*…i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být podle názoru rozšířeného senátu považována za žádost shodnou, a tudíž nepřípustnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany*“; viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS.

[17] To znamená, že odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Tyto závěry rozhodnutí žalovaného v daném případě obsahuje a jejich správnost následně prověřil i krajský soud, který se vyjádřil k bezpečnostní situaci na Ukrajině a posuzoval ji optikou relevantních zpráv a zejména judikatury, dle níž se konflikt geograficky ustálil ve východní části země – Doněcká a Luhanská oblast, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2016, č. j. 6 Azs 155/2016 – 33, ze dne 25. 9. 2017, č. j. 5 Azs 134/2017 – 24, ze dne 30. 8. 2017, č. j. 2 Azs 226/2017 – 31, nebo ze dne 17. 8. 2017, č. j. 10 Azs 112/2017 – 42, ze dne 29. 11. 2017, č. j. 2 Azs 363/2017 – 35, ze dne 7. 3. 2018, č. j. 1 Azs 440/2017 – 27 atp.). Nutno navíc dodat, že stěžovatel pochází z obce Nadvirna v Ivano-frankovské oblasti ležící na západně Ukrajiny.

[18] Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno žádné zásadní pochybení ze strany krajského soudu, který se svým postupem nikterak neodchyluje od shora uvedené judikatury, která je jednotná a ustálená a poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji shledal ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[20] Stěžovateli byl v řízení o žalobě ustanoven advokát – JUDr. Ing. Jiří Špelda, který stěžovatele zastupuje i v řízení o kasační stížnosti. V takovém případě platí hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 9 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud jmenovanému zástupci přiznal odměnu za jeden úkon právní služby (písemné podání ve věci samé – kasační stížnost) ve výši 3100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a dále náhradu hotových výdajů – režijní paušál ve výši 1 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 uvedené vyhlášky. Nejvyšší správní soud tedy zástupci stěžovatele celkem přiznal odměnu za zastupování a hotové výdaje ve výši 3400 Kč. Jelikož zástupce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho odměna o částku odpovídající této dani, která činí 21 % z částky 3400 Kč, tj. 714 Kč. Zástupci stěžovatele bude tedy vyplacena celková částka ve výši 4114 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **není** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 12. září 2018

Mgr. Ondřej Mrákota
předseda senátu